

SANCHEZ-JUAN DONA UNA LECTURA DE POEMES

El poeta Sebastià Sánchez-Juan donarà avul, a un quart de vuit del vespre, una lectura de poemes ne sessió organitzada pels Amics de l'Art Nou. La lectura, que ha desvetllat expectació donada l'alta personalitat del poeta, tindrà lloc a l'estatge del G. A. T. C. P. A. C.

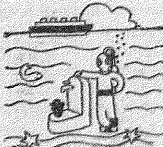
UNA PRIMERA NOVEL·LA

Anna Murià ha publicat la seva primera novel·la, "Joan Mas", que es troba a la venda a les llibreries més importants

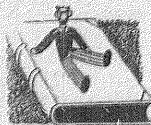
VENDA IMPORTANT A PARIS

En el transcurs d'aquest mes tindrà lloc a París, a "Fénel" Dronet, una venda prou important per interessar tots els col·leccionistes: Joles de la corona, del soldà Abdul-Hamid, de Mrs. Thiers, etc.) Entre les Joles d'aquesta col·lecció en venda, sobresurten dos brillants i una maragda veritablement meravellosos.

UN TREBALL SOBRE ART ESPANYOL PREMIAT

L'Acadèmia d'inscripcions de París ha concedit el Premi Ordinarí de 2.000 francs a M. Levi-Provengal, director de l'Institut d'altres estudis marroquins, pel seu llibre: "L'Espagne Musulmane au dixième siècle".

UN CAP DE PLATÓ EN UNA SOTERRANIS

El professor Heckler, de la Universitat de Budapest, examinant els objectes abandonats en els soterranis del museu nacional d'Atenes, ha descobert un retrat de Plató en marbre, que serà el primer trobat a Atenes del gran filòsof. Es tracta d'una còpia de la famosa estatua de Plató, obra de l'estultor Silanion.

TRES ACADEMIES MES

L'Acadèmia de Belles Arts de París ha reunit les seves sessions de Roma, Rotterdam i d'Assisura. Fa poca dies ha sigut tres corresponents il·lustres: el mestre d'arquitectura Toscanini; el pintor amicós Fey observador a la Villa de Médicis; i l'arquitecte francès Terrassa, encarregat de la conservació dels monuments del Marruc.

"CONFERENCIA CLUB"

El dirigent de "Conferencia Club" han sol·licitat a l'Institut de la Facultat de Filosofia i Lletres i director del Museu d'Arqueologia de Barcelona, doctor Pere Joan Casanova, una conferència sobre l'art i els monuments de les excavacions que s'estan fent a Empúries, a l'estat, prop del golf de Roses. El professor doctor Joan Casanova ha fixat el dia 12 del proper per a donar aquesta interessant conferència, que el director de la Facultat de Filosofia i Lletres podrà assistir-hi.

Els problemes filosòfics

PER bé que el valor teòric de les lleis establertes per l'experimentació hauria d'ésser tingut per més o menys suspecte, llur valor pràctic romanien enter. La ciència no és orientada solament vers la coneixença; també vol fornir-nos instruments d'acció. I des del moment que són suficients per a posar-nos en situació de fer marxar les màquines, de guarir malalts, de prevoure i calcular els fenòmens naturals, les lleis són, per això mateix, plenament justificades. Tan poc absolutes com puguin ésser, n'odeixen de tenir un interès considerable, tota vegada que són utilitzables.

Després, el càlcul de les probabilitats intervé: no demostra la constància de les lleis; però la fa extraordinàriament versemblant.

Suposem que juguem a "cara o creu" amb un amic. A nosaltres ens surt cara. El nostre amic llança la peça i li surt creu: això no ens sorprèn. Suposem ara que el nostre amic treu creu cent vegades seguides: comencem a sorprendre'ns. Suposem que treu creu deu-mil vegades seguides: estem moralment segurs que ens trobem davant d'un trampós. Es que tot té una causa, la regularitat com la resta. De quina manera el costat creu podria sortir tan regularment si res no explicava aquesta regularitat? La nostra convicció parteix d'aquí: fora ben estrany que fos inexacta.

No és per cap altre raó que la constància d'una llei ben verificada esdevé infinitament probable als nostres ulls. Repreguem el nostre exemple. Un savi suposa que la pressió atmosfèrica és per a alguna bona en la temperatura d'ebullició dels líquids. Fa bullir els líquids més diversos sota les més variades pressions. Veu, cada vegada, variar, d'una manera corresponent, la pressió d'una banda, i la temperatura de l'ebullició de l'altra. Regularitat tant més colpidora quan hom s'ha excedit per a posar-la en entredit. Com, doncs, no suposar que aquesta regularitat tingui una causa? Com pensar que sigui un senzill efecte de l'atzar? Totes les versemblances són en sentit invers: tot mena a creure que ens trobem davant un fenomen constant. I a ben segur la nostra certesa no és entera. Però no ens hem d'aconhortar del probable, quan el cert no és al nostre abast?

I bé, si la constància de cada llei particular no és més que probable, es

pot creure que l'afirmació del determinisme universal pugui ésser certa? Qualsevol que afirmi una llei fa un acte de fe determinista. Admet, en efecte, que quan les mateixes circumstàncies es retrobaran, reapareixeran els mateixos fenòmens: i, sens dubte, cada vegada que els mateixos fenòmens reapareixeran en les mateixes circumstàncies, la probabilitat del postulat determinista augmenta. Però els experiments fets són mai prou suficients per a posar fora de dubte proposicions com aquestes: 1.er El determinisme regna arreu de l'univers, adhc en aquells llocs que no hem explorat; 2.on El determinisme és la llei de tots els fenòmens constatables, adhc les decisions de la voluntat humana; 3.er Les lleis són immutables: no evolucionen: eren, fa mil segles el que són avui: seran encara, d'aquí a mil segles tals com les veiem?

Qüestions tant o més torbadores quan reflexionem més en la manera amb la qual fem coneixença del que anomenem fet d'experiència. Copsem alguns d'ells pels nostres sentits: però els nostres sentits són grollers, imprecisos, desfogats de perspicàcia i una multitud de detalls els escapen. En copsem alguns pel testimoniatge directe i interior de la nostra consciència. Però aquest testimoniatge és incert i fugisser. Copsem aquells que coneixem millor, amb el suport d'instruments que ajuden els nostres sentits. Però aquests instruments tenen tan sols una finesa limitada. Un microscopi engrosseix tantes voltes: una balança és sensible a tants de mil·ligrams de mil·ligram; un micròmetre té tals diferències de dimensions. Si tenim instruments més subtils, és segur que algunes de les nostres lleis, les més ben recolzades en aparències, romandran vàlides? Prenem, per exemple, la llei de Lavoisier. "La massa del compost és igual a la suma de les masses dels components". Aquesta llei és veritat, en el límit dels experiments fets i amb el grau de justesa de les nostres balances. Ho seria encara si poguéssim pensar rigorosament les mil·lionèsimes parts del mil·ligram? I, sens dubte, les quantitats d'aquesta mena són negligibles per a éssers de la nostra dimensió. Però, dins l'absolut, no ho són. Per a un esperit filosòfic, la desaparició constatada, en una combinació, d'una quantitat de massa, per petita que sigui,

PALESTRA

PER LA NOSTRA CULTURA LLEGEIX.

RENEE ADORÉE DESAPAREIX
Renée Adorée ha desaparegut en el silenci més esgarri-
fós de la història del cinema. La nostra Renée Adorée—
car ens sembla veure-la gran amiga nostra—ha estat
precipitada a l'abis de l'oblit

Gent de muntanya

per Antoni Busquets i Punset

d'aquell cel que
tot l'afrau de
mença d'enlle-
nèlic, campaner,
na d'esporguims
Farró.

unt la gavella,
la corda gru-
de vèncer amb
ces l'enrassava-
per dur-la més
ense perill d'es-

l'encastellà da-
va seure's un
go, i després es
ester la davalla-
ll moment sonà
elc suava d'ac-
mpesta damunt
la seva.

portava el feia
r i quia cara
crispades s'arra-
ngera, el mateix
anava amb molt
ca.

essa Farréplegà.
rollosos, i les zic
creuaven l'es-
l de corbe, els
erata, el mateix
ra pròpera. La
estat entre l'ai-

ruixat desfet,
el puny. L'an-
frada.

l comprenia que
ribar a la bar-
per tal de repo-
membres entu-
suava sanglotant,
a pendent de la
va signa, i la
savava el doble.

ant Marc, i s'en-
manava que el
pluc.

plat l'enlluernà.
ra romandre un
Les cames se li
seure's damunt
s la sacota que
li a les espatlles,
es defençà una

at, de bell non
ie a poques pas-
cova. S'hi apro-
chi. Mentrestant
reixa.

Pladegulla, ro-
ca, amb actius
de escoda, i re-
nyell de l'estra-
ma que en prou
atre, sempre te-
dies de panja.

ifrà va trobar-la
que atapada de
emava un mant
a anima qui-esp-
venia cançat i
casto.

plac, i els seus
la virtut de fer
s'havia encostat
brava que el foc
una bona vela,
vent tot espellit
per una capella-
zola castellan-

si no és la Blú-
dir de la Blú-
el loc prop del

que... ja ven-
i descombar,
i: i et diré que
el planter.

l de la Blússa,
la seva, que fer
parar-se gona
es davant d'una

comana la Blú-
retinal manes
a fa de neu que
l'ona el de no

vinguessa bé no fóra cap mal plan.

—Tú diràs.

—Doncs no sé si saps que el meu bordegàs porta afició a la teva mossa, i... no sé si m'entens..., saps?, podriem fer-ne una parella.

—Com hi ha món que no sé pas res!

—Ho trobo estrany...

—I de què farà manegues i teu bordegàs per mantent-la? Hi ha qui diu que és un bagarro i un jugador. Pels hostals fa molta forrolla entre els plaques de la parroquia.

—No és tant com diuen... Que hostaleja ja és cert... Per això li dono la raó quan parla de casori. Podria ésser que canviés de tarannà.

—Això són ells qui ho han de con-juminar. Però, Quelic, si no veig les coses ben clares no hi consentiré pas.

—Ells dos raí! Ja fa temps que s'estimen.

—I quina vent t'hi ha portat ací amb aquest temporal del dimontri?

—No m'en parlis! He anat a arrelpegar un feixot d'esporguims a la baga del Farró i em pensava perdre'm o estimbar-me amb el feix i tot.

Mentrestant la pluja havia cessat i un sol rioler perlejava l'herbei i la claror penetrà a l'interior de la cova. Els dos vells, ranquejant, sortiren a fora. Quelic provà de carregar-se el feix que encara regalimava.

La Bitxaca l'ajudà, i ambdós, conversant, continuaren el camí. Els arbres, verds i pomposos, ploraven enfilalls de perles que el sol destrivia. Arreu del bosc ressonaven els cants dels bosquerols que sortien de llurs cabanes per reprendre la feina.

Quan els dos jaios varen passar per davant l'estaller Crous, aquest cercava una rodella, i corejat per la relladassa de l'ocellada, taralejava aquella cançó:

El pare m'ha casada,
m'ha donat a un pastor,
me'n fa anà a la muntanya,
la flor de la nineta,
me'n fa anà a la muntanya
amb els demés pastors.

—Crous; ja es coneix que totes et punen.

—Me'nys la rossa, Quelic!

—Oida! De què pots queixar-te? Bona salut, prou feina, i tranquil·litat!... El diable que estossegi!

—I vós, Bitxaca, d'on dimontri sor-tiu? Ara acaba d'anar-se'n la vostra mossa que s'ha aixoplugat a la bar-raca. Ha fet un feix d'estelles i ha fu-git pimpanta. Ara diu el noi que l'ha vist amb el bordegàs del Quelic pels ombrívols de Fonolleda. Tanmateix la caseu?

—Què et deia jo?—féu el vell Que-lic—. Val més que els hi enlestim els papers com més aviat millor, creu-me.

—Ai Senyor! No sé pas a qui se sembla aquesta noia!

—A qui vols que es retiri, refumal Recordat de quan erem fadrins. Que no els havíem passat tú i jo, molt juntes, els ombrívols? I que en feies de goig, Bitxaca! Llamps de vent que m'agrades!

—Quelic, Quelic, que et fuig el sen-deri!

—Botuadell, Crous, em torno jove i el cor em fa pessigolles!

—Es tot un galant minyó aquest Quelic encara! Vell i boig sempre!

—I que a vós us agrada que ho sigui, Bitxaca. Prou us hauria tractat millor que el soca del Bitxac.

—Déu me'l tornés! Quanta falta no em fa! No hauria d'anar ni de bon tros tan escarrassada.

Quelic tornà a carregar-se el feix, i xano, xano, davallaren el clot del torrent, on feren altra repousada.

La Bitxaca anava omplint-se la fal-da de màstecs i cosconilles.

Arribaren al poble a entrellusca. Quelic deixà el feix al llenyer i va seure's al portal tot acomiadant-se de la Bitxaca. Aquesta s'allunyà carrer amunt, i a les poques passes la sobtà la ven del vell campaner.

—Petita, pensa en el que t'he dit a la cova de Pladegulla... I, escolta: no fóra millor que en lloc d'una parella en féssim dues?

—Anem! Adeu... Ja en parlarem demà.

La no va saber dissimular un mo- viment de gaudança produïda per les paraules del Quelic.

Aquest exclamà:

—Llamp em matí si no s'hi avé!

Va treure's la sacota que li feia de caputxó i la penjà a l'estacada de les eines.

Després obrí la pastera, va treure'n un castell de pa de moress, l'empolnà de sal, i posà damunt la taula el porró per a poder filiar de tant en tant.

ROMEA

Tal com diem demà divendres tindrà lloc l'estrena de la traducció de l'obra de Michael Norton "Alibi". L'obra de Norton és l'adaptació teatral de la novel·la d'Agatha Christie, "L'assassinat de Roger Ackroyd". La traducció de l'obra ha estat feta per Salvador Vilaregut. La versió catalana porta el títol d'"El Commendatore Cam-panehi".

UN HOME DEL NORD

M. Charles Méré, que havia temptat diverses vegades l'assumpte dramàtic, es presenta ara amb una comèdia: "Un home del Nord", d'ambient marsellès. D'aquesta obra la crítica francesa en diu que ha estat com truída com a drama. "Fa pena—diu el crític de "Candide"—de veure com el seu autor ha malmès un drama que hauria pogut ésser la seva millor obra

LA MORDACITAT DE MISTINGUETT

La Mistinguet va assistir al debut de Cecile Sorel al Casino de París. Quan damunt les taules una nota, adreçada a la moda del nou cent, dirigia la paraula al públic parlant d'aquesta època i dient: "Quan Mistinguet va aparèixer per primera vegada a escena..." Hom va sentir que la Mistinguet mormolava: "Ah! sí!... Cinc anys després que Cecile Sorel".

BOMBAY EXPRES

Un altre tren, que és una línia pel·lícula, amb "Shang Hai Exorés", malgrat tot, encara hi haurem pujat, però amb el de Bombai, de cap maner, puix que només que Boris Karly també hi viatja, i ens fa tanta por. Ho sentim per Helen Twelvrees, que fa de "partenari" i que veïrem darrerament en "Solfer Innocent".

L'OPTIMISME DE LAEMMLE

"Preveig—diu—temps de prosperitat per aquest país, i en general per la indústria que representem. La indústria a què em refereixo sortí al pas d'aquella que pre-tengueren dies de tempesta en els escassos anys que han passat abans de trobar-se sanejada. A aquella gratuïta afirmació respongué plena de responsabilitat. Avui edifem 36 super produccions contra 26 de l'any passat." La primera és "Only Yesterday" de la novel·la F. L. Allen, dirigida per Stahl.

TEATRE CATALIC

Al Circol Catòlic de Gràcia s'ha estrenat, la comèdia dramàtica en tres actes i en vers, de la senyoreta Montserrat Payàs, "El cant d'una mare". La senyoreta Payàs ha sabut construir hàbilment el seu drama i donar vida i si necessari relleu a cada personatge. El llenguatge resulta ben versificat. La direcció es-cènica, amb a càrrec del veterà actor senyor Delhom. Va estranyar-se una descaçada de l'escenògraf senyor Munner. L'actriu es veié obligada a sortir a las taules al final de cada acte i en acabar l'obra hagué de dirigir la paraula al públic per a recordar-li les pre-ces d'època de què era objecte.

Advertisement for 'COMPREU PALESTRA LLIBRES CATALANS' featuring a book illustration and text.